

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

29.04.2021.

Nr. 25

(prot. Nr.16, 2.p.)

Par dabasgāzes sadales sistēmas operatora akciju sabiedrības „Gaso” neatkarības nodrošināšanai veikto pasākumu pietiekamību

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2021.gada 31.martā saņēma un izvērtēja dabasgāzes sadales sistēmas operatora akciju sabiedrības „Gaso”, vienotais reģistrācijas numurs: 40203108921, juridiskā adrese: Vagonu iela 20, Rīga, LV-1009 (turpmāk – AS „Gaso”), 2021.gada 31.marta iesniegumu Nr.1.1-6/1155 ar ziņojumu par AS „Gaso” atbilstību neatkarības prasībām (turpmāk – Ziņojums) un to pamatojošiem dokumentiem.

Regulators konstatē

1. Nosacījumi dabasgāzes sadales sistēmas operatora neatkarības nodrošināšanai ir noteikti Enerģētikas likuma 45.panta trešajā daļā. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 1.punktu personas, kuras atbild par dabasgāzes sadales sistēmas operatora vadību, nedrīkst iesaistīties vertikāli integrēta dabasgāzes komersanta struktūrās, kas tieši vai netieši ir atbildīgas par dabasgāzes ražošanu, pārvadi, uzglabāšanu, sašķidrinātās dabasgāzes pakalpojumu sniegšanu un tirdzniecību. Atbilstoši Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 2.punktam dabasgāzes sadales sistēmas operatoram jāveic atbilstoši pasākumi, lai nodrošinātu, ka personas, kuras atbild par dabasgāzes sadales sistēmas operatora vadību, varētu rīkoties neatkarīgi.
2. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 3.punktu dabasgāzes sadales sistēmas operatoram ir tiesības pieņemt lēmumus neatkarīgi no vertikāli integrētā energoapgādes komersanta attiecībā uz aktīviem, kas vajadzīgi dabasgāzes sadales tīkla ekspluatācijai, uzturēšanai vai attīstībai.
3. Atbilstoši Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 4.punktam dabasgāzes sadales sistēmas operators izstrādā atbilstības programmu, kurā noteikti konkrētu darbinieku pienākumi, kā arī pasākumi, kas veicami, lai nepieļautu diskriminējošu rīcību, un nodrošina pienācīgu minētās programmas ieviešanas kontroli. Dabasgāzes sadales sistēmas operators ieceļ personu vai nosaka struktūru, kas ir atbildīga par atbilstības programmas ieviešanas kontroli, katru gadu iesniedz regulatoram ziņojumu par veiktajiem pasākumiem un šo ziņojumu publisko. Regulators pēc ziņojuma izvērtēšanas sniedz atzinumu par neatkarības nodrošināšanai veikto pasākumu pietiekamību. Regulatora atzinumā norādītos trūkumus

dabaszgāzes sadales sistēmas operators novērs regulatora noteiktajā termiņā.

4. Saskaņā ar Regulatora 2017.gada 26.janvāra lēmuma Nr.1/3 „Noteikumi par prasībām dabaszgāzes sadales sistēmas operatora neatkarībai” (turpmāk – Noteikumi) 5.punktu šo noteikumu 4.punktā minētais ziņojums AS „Gaso” jāpublicē savā tīmekļvietnē.
5. Regulators 2021.gada 31.martā saņēma AS „Gaso” Ziņojumu un tam pievienotus dokumentus, kas pamato Enerģētikas likuma 45.panta trešajā daļā un Noteikumu 2.punktā noteikto prasību izpildi. Atbilstoši Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 4.punktam AS „Gaso” ir iecēlusi atbilstības programmas pārvaldītāju, kas veic atbilstības programmas ieviešanas un izpildes kontroli. AS „Gaso” ir publicējusi Ziņojumu savā tīmekļvietnē¹.
6. Dabaszgāzes sadales sistēmas operatora neatkarības pietiekamības izvērtēšana ietver AS „Gaso” vadības funkcionālās neatkarības izvērtēšanu atbilstoši Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas prasībām, ievērojot informāciju un dokumentus, kurus AS „Gaso” iesniegusi saskaņā ar Noteikumu 2.punktā noteikto.
7. AS „Gaso” apliecina, ka tās padomes un valdes locekļi darbojas neatkarīgi un viņiem tiek nodrošinātas tiesības neatkarīgi no vertikāli integrēta dabaszgāzes komersanta – akciju sabiedrības „Latvijas Gāze”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003000642, juridiskā adrese: Aristida Briāna iela 6, Rīga, LV-1001 (turpmāk – AS „Latvijas Gāze”), koncerna – pieņemt lēmumus attiecībā uz aktīviem, kas nepieciešami dabaszgāzes sadales tīkla ekspluatācijai, uzturēšanai vai attīstībai. AS „Gaso” valdes un padomes locekļu neatkarības prasības ir ietvertas AS „Gaso” statūtos, padomes nolikumā, valdes reglamentā un valdes locekļu darba līgumos. Valdes locekļu darba līgumos noteikts, ka valdes loceklis apņemas ievērot Enerģētikas likumā, statūtos un valdes reglamentā noteiktās personiskās neatkarības prasības un nedarbojas valdošā īpašnieka struktūrās. Valdes loceklis darbojas neatkarīgi no valdošā īpašnieka, vienlaicīgi nodrošinot valdošā īpašnieka ekonomisko tiesību aizsardzību attiecībā uz AS „Gaso” rīcībā esošo aktīvu atdevi.
8. Attiecībā uz AS „Gaso” noslēgtajiem ārpakalpojumu līgumiem un sadarbības līgumiem, kā arī AS „Gaso” un AS „Latvijas Gāze” kopīgi rīkotajiem iepirkumiem AS „Gaso” apliecina, ka tā savā darbībā primāri vadās no neatkarības prasību ievērošanas, atbilstoši savām interesēm, izslēdzot kopīgas komercdarbības vai kopīgas stratēģiskās plānošanas iespējas, aizsargājot komerciālo informāciju.
9. Saistībā ar AS „Gaso” un AS „Latvijas Gāze” vienošanos par dabaszgāzes lietotāju konsultēšanu par dabaszgāzes komercuzskaites mēraparātu rādījumu ziņošanas kārtības izmaiņām un AS „Gaso” pakalpojumu tarifu struktūras izmaiņām ar 2020.gada 16.jūlija lēmuma Nr.93 „Par dabaszgāzes sadales sistēmas operatora AS „Gaso” neatkarības nodrošināšanai veikto pasākumu pietiekamību” (turpmāk – Lēmums Nr.93) lemjošās daļas 2.punktu Regulators uzdeva AS „Gaso” nodrošināt, ka atbilstības programmā noteiktie darbinieku pienākumi un pasākumi nepieļauj diskriminējošu rīcību, un nodrošināt pienācīgu atbilstības programmas ieviešanas kontroli. Ziņojumā AS “Gaso” informē, ka līdz pārskata perioda beigām jautājumos, kas skar klientu apkalpošanu sadarbībā ar AS „Latvijas Gāze”, netika konstatētas līdzīgas situācijas, kādas Regulators izvērtēja Lēmumā Nr.93.
10. Saskaņā ar akciju sabiedrības „KPMG Baltics AS” 2021.gada 23.marta audita atzinumu nav konstatēts, ka AS „Gaso” informācijas tehnoloģijas (sistēmas) nenodrošinātu konfidencialitāti komerciālajai informācijai, kuru sistēmas operators ieguvis, pildot savus pienākumus. Līdz 2020.gada beigām AS „Latvijas Gāze” koplietoja ar AS „Gaso” klientu patēriņa un norēķinu sistēmu (turpmāk – PUNS sistēma). 2020.gadā AS „Latvijas Gāze” realizēja pakāpenisku pāreju no PUNS sistēmas uz savu norēķinu sistēmu un ar 2021.gada

---

¹ <https://www.gaso.lv/neatkaribas-zinojums>.

1.janvāri ir pilnībā pārtraukusi PUNS sistēmas koplietošanu ar AS „Gaso”. Šobrīd PUNS sistēmas lietošanas piekļuve no AS „Latvijas Gāze” puses notiek tikai tādā apmērā, lai novērstu tehniskas kļūdas. Lai arī AS „Latvijas Gāze” administrācija no 2019.gada 1.oktobra ir mainījusi savu atrašanās vietu, AS „Latvijas Gāze” turpina nomāt telpas no AS „Gaso” klientu apkalpošanas un arhīva vajadzībām. Turklāt AS „Latvijas Gāze” izmanto arī komunikāciju un servera telpas, kā arī drošības sistēmas. Minēto telpu un sistēmu izmantošana saistīta ar AS „Latvijas Gāze” darbinieku fizisku atrašanos AS „Gaso” telpās. Saskaņā ar audīta atzinumā norādīto, lai nodrošinātu informācijas aizsardzību, koplietojot telpas, ir nodrošināta telpu un teritorijas piekļuves dalīta kontrole.

11. AS „Gaso” pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes 2021.gada 29.aprīļa sēdē paskaidroja, ka AS „Gaso” nodrošina pienācīgu atbilstības programmas ievērošanas kontroli, vēršot uzmanību uz 2020.gadā realizēto pasākumu kopumu informācijas tehnoloģiju (sistēmu) drošības nodrošinājuma jomā.

Izvērtējot AS „Gaso” iesniegtos dokumentus un informāciju, **Regulators secina**, ka pārskata periodā AS „Gaso” ir ievērojusi Enerģētikas likuma 45.panta trešajā daļā noteiktās prasības dabasgāzes sadales sistēmas operatora neatkarības nodrošināšanai:

1. AS „Gaso” padomes un valdes locekļi nav iesaistījušies vertikāli integrēta dabasgāzes komersanta – AS „Latvijas Gāze” koncerna – struktūrās, kas tieši vai netieši ir atbildīgas par dabasgāzes ražošanu, pārvadi, uzglabāšanu, sašķidrinātās dabasgāzes pakalpojumu sniegšanu un tirdzniecību;
2. AS „Gaso” padomes un valdes locekļi var rīkoties neatkarīgi no vertikāli integrēta dabasgāzes komersanta – AS „Latvijas Gāze” koncerna;
3. AS „Gaso” tiek nodrošinātas tiesības pieņemt lēmumus neatkarīgi no vertikāli integrēta dabasgāzes komersanta – AS „Latvijas Gāze” koncerna – attiecībā uz aktīviem, kas vajadzīgi dabasgāzes sadales tīkla ekspluatācijai, uzturēšanai un attīstībai;
4. AS „Gaso” izstrādātajā Atbilstības programmā noteiktie konkrētu darbinieku pienākumi un veicamie pasākumi nepieļauj diskriminējošu rīcību un AS „Gaso” nodrošina pienācīgu Atbilstības programmas ievērošanas kontroli. Attiecīgi AS „Gaso” ir ievērojusi arī Lēmuma Nr.93 lemjošās daļas 2.punkta prasības.

Saskaņā ar Regulatora 2017.gada 26.janvāra lēmuma Nr.1/3 „Noteikumi par prasībām dabasgāzes sadales sistēmas operatora neatkarībai” 7.punktu, pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta otro daļu, Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 4.punktu un Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu un 65.panta trešo daļu,

padome nolēmj:

atzīt, ka AS „Gaso” veiktie pasākumi neatkarības nodrošināšanai ir pietiekami.

Lēmums stājas spēkā ar tā parakstīšanas dienu.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētāja p.i. padomes loceklis

I. Birziņš